

VAŠE PRAVO KOD KUĆNOG NASILJA

Policijske,
kaznenopravne
i građanskopravne
mogućnosti
zaštite

BIG KOORDINIERUNG

Kod kućnog nasilja – Pomoć za žene i njihovu djecu.

Kroatisch

BIG HOTLINE

BIG KOORDINIERUNG

BIG e.V.

BIG PRÄVENTION

Durlacher Str. 11 a
10715 Berlin
Telefon 030-61 70 91 00
Telefaks 030-61 70 91 01
mail@big-koordinierung.de
www.big-koordinierung.de

Berlin, 2010, 8. aktualizirano izdanje
Objavu ove brošure omogućila
je Stiftung Deutsche Klassenloterie Berlin.
Izdavač BIG Koordinierung.

Nasilje prema ženama pretežno se odvija u navodnom zaštićenom prostoru vlastita četiri zida, dakle „kod kuće“.

Svaka 4. žena u Njemačkoj doživljava obiteljsko nasilje, to znači tjelesno i/ili seksualno nasilje različitog intenziteta sa strane trenutnog ili ranijeg partnera. To je rezultat reprezentativnog istraživanja Saveznog ministarstva za obitelj, starije osobe, žene i mladež (2004.) tijekom kojeg je bilo anketirano više od 10.000 žena. Nasilje pretežno čine muškarci pa su posljedice djelomično teške ozljede.

I muškarci mogu pretrpjeti nasilje u partnerstvu. Većinu nasilja nad muškarcima međutim čine drugi muškarci u javnom prostoru.

Najmanje u svakom drugom slučaju djeca doživljavaju nasilje nad svojom majkom. To doživljavanje uvijek ostavlja posljedice na djecu i znači ugrožavanje djetetove dobrobiti. Iskustvo nasilja kod djece djelomično dovodi do znatnog narušavanja njihova tjelesnog, duševnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Pod određenim uvjetima, npr. kod teških nasilnih djela ili kod vrlo male djece može također doći do traumatskih oštećenja. Zbog toga je brzi završetak nasilne situacije i primjena opširnih mogućnosti zaštite za žene i djecu od velikog značaja.

Ako ste u svojem partnerstvu, braku ili obitelji doživjeli obiteljsko nasilje, imate pravo braniti se od njega. To nasilje se izražava kada vas npr. zlostavljaju, udaraju, ozljeđuju, kada Vam prijete, zatvaraju Vas, prisiljavaju na seksualne radnje, siluju, omalovažavaju i uhode ili kada zlostavljaju ili seksualno zlorabe Vašu djecu.

Vaš suprug/partner tjelesnim i seksualnim nasilnim djelima te uhođenjem čini kažnjiva djela koja kazneno progone policija i pravosuđe (npr. tjelesne ozljede, protupravno oduzimanje slobode, kaznena djela protiv seksualnog samoodređenja).

Ovom brošurom u prvom se redu obraćamo Vama kao obuhvaćenoj osobi te također kao članu obitelji, susjedu/susjedi, kao stručnjaku u socijali i zdravstvu, u uredu za pomoć mladima ili u državnim tijelima.

Želimo Vas informirati o Vašim pravima, kako se možete braniti od obiteljskog nasilja i sebe te svoju djecu zaštititi od daljnjih nasilnih djela.

U 1. dijelu brošure informiramo Vas o mogućnostima policijske intervencije zbog Vaše zaštite i protiv nasilja te o mjerama koje možete sami poduzeti za svoju vlastitu sigurnost i za sigurnost Vaše djece.

U 2. dijelu naći ćete objašnjenja kako dolazi do kaznenog postupka, koju ulogu i koja prava imate kao svjedokinja u tom postupku te gdje možete dobiti dodatnu pomoć i savjetovanje.

3. dio ove brošure informira Vas o Vašim građansko-pravnim mogućnostima zaštite od daljnjih nasilnih djela Vašega supruga/partnera.

Doznat ćete primjerice kako kod suda možete postići zabrane kontakta i približavanja ili zabranu nastavka korištenja zajedničkog stana za počinitelja.

Što je kućno nasilje?

“Kućno nasilje” označava (neovisno o mjestu zločina/također bez zajedničkog prebivališta) kaznena nasilna djela između osoba u partnerskoj vezi

- koja trenutno postoji,
- koja se nalazi pri rastavi ili
- koja je rastavljena

ili

- koji su članovi partnerstva ako se ne radi o kaznenim djelima na štetu djece.

Kućno nasilje (također promatrano nasilje) ugrožavanje je djetetove dobrobiti.*

* Zajednička definicija u skladu s upravom Senata za unutarnje poslove i šport/upravom Senata za pravosuđe 10/2001

Policijska zaštita

U berlinskoj policiji rade iskusni/e i školovani/e službenici/e za slučajeve kućnog nasilja i kaznenih seksualnih djela. Policiju možete 24 sata na dan besplatno dobiti na telefonski broj **110**.

Ako nazovete policiju:

Priopćite

- jeste li, od koga ste i čime neposredno ugroženi,
- jeste li, od koga ste i čime ozlijeđeni,

Ako počinitelj više nije prisutan, priopćite policiji

- prijete li Vam i dalje neposredno nasilje,
- posjeduje li oružje.

Nakon toga će se odlučiti može li policija do Vas doći posebice žurno.

Dok policija ne dođe, sklonite se npr. kod susjeda, u trgovinu ili u vlastitom stanu.

Priopćite policiji gdje Vas može naći.

Kada policija dođe, ispitat će Vas odvojeno od počinitelja nasilja pa možete objasniti svoju situaciju. Sa svojom djecom možete pod policijskom zaštitom napustiti mjesto zločina kako biste

- se sklonili (npr. u sigurnu kuću),
- bi Vam se pružila medicinska pomoć ili
- kako biste dopustili dokumentirati ozljede i tragove nasilnog djela.

Ako se nalazite u neposrednoj situaciji ugrožavanja i kazneno djelo se već dogodilo,

- opširno opišite policiji događaj kako bi mogla provesti odgovarajuće mjere za Vašu zaštitu i za progon počinitelja kaznenog djela,
- također izvijestite o nevidljivim ili zaostalim ozljedama,
- po mogućnosti navedite svjedoke,
- policiji po potrebi predajte alat kojim je počinjeno kazneno djelo.

Policija počinitelju može narediti udaljavanje iz stana, uzeti mu ključ i zabraniti mu daljnje stupanje u stan. To udaljavanje i zabrana stupanja mogu trajati do 14 dana ako postoji opasnost da počinitelj iznova bude nasilan prema Vama i/li Vašoj djeci. Osim toga policija počinitelju može zabraniti da se približava Vama i/ili Vašoj djeci i stupa u kontakt s Vama. Ta zabrana može također vrijediti za više dana i odnositi se na mjesta na kojima se morate zadržavati (npr. radno mjesto, dječji vrtić/škola).

Policija također ima mogućnost privremeno pritvoriti počinitelja ako se neposredna opasnost ne može spriječiti na drugi način. Kako bismo Vas mogli

obavijestiti kada će Vaš partner biti pušten iz pritvora, priopćite službenicama/službenicima gdje Vas mogu dobiti telefonom.

S ostalim pitanjima o svojoj zaštiti, o pravnim mogućnostima i ostaloj podršci možete se sami obratiti na BIG Hotline (vidi omot). Ako želite da Vas nazovu djelatnice BIG Hotline, policija – uz Vaš pristanak – može Vaš telefonski broj posredovati BIG Hotline. Preporučuje se (čak i kada nije došlo do policijske intervencije) zatražiti dugoročno djelotvorne građanskopravne mjere prema zakonu o zaštiti od nasilja, npr. dodjelu zajedničkog stana Vama i dulje trajne zabrane približavanja i kontakta (vidi dio "Građanskopravne mogućnosti").

Prijavu predajete kod policije.

Policija se obvezuje preuzeti prijave. Prijavu mogu primjerice (usmeno ili pisano) predati susjedi, članovi obitelji, policija ili Vi sami. Policija će u tu svrhu uzeti Vaše osobne podatke. Kod posebne ugroženosti imate pravo umjesto svoje adrese stanovanja navesti drugu adresu na kojoj Vas policija može naći. To može biti adresa odvjetnice/odvjetnika, prijateljice, Vašeg radnog mjesta, ustanove za podršku ili dr.

U prijavi opišite što Vam se dogodilo. Od policije ćete dobiti "Podsjetnik o Vašim pravima kao ozlijeđene i oštećene osobe u kaznenom postupku" te policijski broj postupka.

U nastavku postupka dobit ćete poziv s rokom za saslušanje svjedoka jer su njihovi podatci neophodno potrebni za nastavak policijskog istražnog postupka. Ako ste spriječeni, pravodobno možete dogovoriti novo ročište. Prije toga ročišta možete se savjetovati u savjetovalištu ili kod odvjetnika. U pravilu je također moguće da Vas na ispitivanje prati osoba od Vašega povjerenja ili odvjetnica/odvjetnik. Ona/on smije biti nazočan prilikom Vašega ispitivanja.

Ako ste s počiniteljem u krvnom srodstvu, zaručeni, vjenčani, u tazbinskom srodstvu ili vodite registriranu životnu zajednicu, imate pravo odbiti svjedočenje.

Toznači da se u svakom trenutku možete odlučiti da ništa ne želite izjaviti. Spis se čuva nekoliko godina. Ako se kasnije ipak odlučite dati izjavu, postupak se može ponovno pokrenuti.

Ako Vas nakon podnošenja prijave iznova udare, ucjenjuju i/ili Vam prijete, to trebate odmah priopćiti svojoj odvjetnici/svojemu odvjetniku, policiji, prvostupanjskom/državnom odvjetništvu i sudu.

Podršku možete dobiti samo ako napadi Vašega (bivšeg) partnera postanu poznati!

Važno:

- Već na samom početku izvijestite o svim dosadašnjim nasilnim djelima/prijetnjama Vašega supruga/partnera.
- Priopćite ako se bojite daljnje primjene sile protiv sebe, svoje djece ili drugih osoba koje Vam žele pomoći.
- Navedite sve osobe koje su vidjele ili čule (mogle vidjeti ili čuti) nešto od događaja.
- Ako je moguće, predočite liječničke potvrde o (također starim) ozljedama i posljedicama.
- Sastavite zapisnik sjećanja o događaju ili događajima. U njemu zabilježite preciznije okolnosti (nadnevak, vrijeme, svjedoke), ostale prijetnje i nasilna djela. Vaše bilješke pomoći će Vam u kasnijim sudskim procesima. Ako imate ozljede, svoju liječnicu/svojega liječnika već prilikom podnošenja prijave oslobodite od liječničke obveze diskrecije. U tu svrhu će Vam policija izručiti prikladan obrazac.

Medicinsko liječenje i potvrde

Ako ste ozlijeđeni, trebali biste se dati liječiti liječnici/liječniku od Vašega povjerenja. Kod kućnog nasilja i seksualnih nasilnih djela trebali biste neposredno nakon djela potražiti bolnicu ili liječnicu/liječnika kako biste dali dokumentirati ozljede (ako je moguće, također pomoću fotografija) i osigurati tragove. Pritom je važno da se operete tek nakon toga pregleda čak ako je to vrlo neugodno. Ostale predmete, odjeću i rublje koje nosi tragove nasilnog djela trebali biste čuvati u papiru (papirnatim vrećicama) i predati policiji.

U svakom slučaju dajte atestirati svoje ozljede. Takvi atesti vrlo su važni za osiguranje dokaza i u kaznenom postupku. O daljnjem tijeku kaznenog postupka vidi str. 10.

Odlučili ste se napustiti stan.

Ako stan napuštate sami ili sa svojom djecom, 24 sata na dan možete zaštitu i boravak pronaći u sigurnoj kući ili u stanu za sklonište (vidi adrese na kraju brošure). **Osigurajte svoju dostupnost poštom!** S toga mjesta možete pri obiteljskom sudu zatražiti pravo na određivanje boravka (ili pravo na skrb) za djecu.

Prije napuštanja stana uzmite sve svoje osobne stvari poput

- svoje iskaznice/putovnice i iskaznice/putovnice Vaše djece
- rodnog/vjenčanog lista
- svoju karticu zdravstvenog osiguranja i karticu zdravstvenog osiguranja svoje djece.

Tu također mogu spadati:

- dokumentacija o dozvoli boravka
- najamni ugovor
- ugovor o radu/rješenja o mirovini
- rješenja zavoda za zapošljavanje ili socijalnog zavoda
- odluke o pravu na skrb
- dokumenti o bankovnom računu
- lijekovi
- osobne stvari za Vas i Vašu djecu (odjeća, higijenski artikli, igračke, školski predmeti, dnevnik...)

Ako kasnije trebate osobne stvari iz stana, policija Vas – u slučaju daljnje postojeće opasnosti – može pratiti do Vašega stana kako bi Vas zaštitila.

Prijava i blokada davanja informacija za Vaš novi stan

Prema berlinskom zakonu o prijavi morate u roku od 14 dana svoj novi stan prijaviti pri građanskom uredu. Ako se odvojite od nasilnog partnera, preselite u drugi stan ili u sigurnu kuću i tamo se bojite njegovih daljnjih prijetnji i primjene sile, kod građanskog ureda možete zatražiti blokadu davanja informacija o novoj adresi.

Kako ćete zatražiti blokadu davanja informacija?

Odgovarajući obrazac dobit ćete u sigurnoj kući, stanu za utočište ili u savjetovalištu. I sami možete napisati neformalan zahtjev. U njemu morate navesti svoje prezime, prezimena svoje djece, podatke o rođenju i svoju novu adresu. (Ako dolazite iz druge savezne zemlje, trebali biste blokadu davanja informacija što brže zatražiti u svojem mjestu podrijetla.)

Zemaljski ured za građanske poslove i javni red (LABO) mora provjeriti je li blokada davanja informacija za Vas u skladu sa zakonom. Zbog toga je važno da obrazložite zašto je trebate. U tu svrhu možete npr. napisati tko Vam prijeti, što Vam je učinio ili čime Vam je prijetio, kakve ozljede ili štete su već nastale, tijekom kojeg razdoblja se to odvijalo, čega se konkretno bojite itd. Nakon što LABO obavi provjeru, može se dogoditi da ćete trebati podnijeti dodatne dokaze. Kao dokazi vrijede npr. liječničke potvrde, potvrde svjedoka, broj postupka kaznene prijave.

Ako takve dokaze nemate, o daljnjem postupku možete se informirati u jednom od savjetovališta (vidi adrese). O uređivanju blokade davanja informacija i njezinu trajanju (npr. 1/2 godine, 1 godina) bit ćete informirani pisanim putem. Pridržavajte se navedenoga roka; nakon toga automatski dolazi do isteka blokade davanja informacija. O produljenju morate zbog toga sami pravodobno misliti. Nužno je da tada LABO priopćite da još uvijek i na koji način postoji opasnost za Vas.

Također je potrebno da zatražite pravo na određivanje boravka za svoju djecu. U suprotnom slučaju blokada davanja informacija u korist djece neće ostati na snazi. Bez nje se može međutim doznati i Vaše mjesto boravka.

Kako djeluje blokada davanja informacija?

Čim dobijete blokadu davanja informacija, prilikom upita Vaša nova adresa dat će se samo službenim tijelima (sudu, uredu za mladež, itd.). U slučaju upita privatnih osoba ili tvrtki poslat će Vam se dopis i pitati Vas smije li se priopćiti Vaša adresa ili bi li priopćavanjem osobama koje šalju upite mogla nastati opasnost za Vas. Na taj upit morate obvezno odgovoriti u navedenom roku. Ako ne želite da se Vaša adresa priopći mjestu koje pita za nju, morate obrazložiti zašto bi to za Vas moglo biti opasno; po potrebi se preporučuje osobno stupiti u kontakt s postavljačem upita kako biste spriječili posredovanje adrese. Ako se ne javite, LABO će odlučiti hoće li se Vaša adresa proslijediti.

Kazneni postupak

Nakon policijske istrage dokumentacija se uz Vašu prijavu predaje prvostupanjskom ili državnom odvjetništvu. Tu se provjerava postoje li preduvjeti za podizanje tužbe.

Nakon istražnog postupka u pravilu se nastavlja kako slijedi:

Obustava/završetak postupka

Prvostupanjsko/državno odvjetništvo obustavlja postupak ako smatra da dokazi nisu dostatni za optužbu. Protiv obustave možete podnijeti žalbu. O tome se možete informirati u jednom od savjetovališta (vidi dio s adresama) koja daju besplatne pravne savjete.

Podizanje tužbe/kazna bez rasprave

Ako su za prvostupanjsko ili državno odvjetništvo dokazna sredstva dostatna, pri nadležnom sudu podnosi tužbu ili zahtijeva izdavanje kazne bez rasprave.

Kaznom bez rasprave sud može počinitelja bez sudske rasprave u pisanom postupku osuditi na novčanu kaznu ili kaznu zatvora uz kušnju. Tada je sudski postupak završen. O tome Vas neće informirati, informacije možete sami pisanim putem zatražiti kod prvostupanjskog/državnog odvjetništva. Kao žrtva kaznenih dijela možete međutim već kod policije zatražiti da Vas se informira o ishodu postupka.

Tijek sudske rasprave

Sud odlučuje o tome hoće li dopustiti tužbu i utvrđuje rok za glavnu sudsku raspravu. Na nju se pozivate Vi kao svjedokinja, sve ostale svjedokinje/svi ostali svjedoci i počinitelj.

U pravilu se odvija u roku od jedne godine nakon podnošenja prijave. Na glavnoj raspravi morate još jednom dati opširnu izjavu jer sud može odlučivati samo temeljem opisivanja svih sudionika iznesenih usmeno na raspravi. Sud, prvostupanjsko/državno odvjetništvo te također optuženik i njegov/a branitelj/ica mogu Vam postaviti dodatna pitanja. Ako odlučite ništa ne izjaviti, dakle ako želite iskoristiti svoje pravo na odbijanje svjedočenja, sud Vaše prijašnje izjave više neće uzeti u obzir. To tada – ako ne postoje druga dokazna sredstva – dovodi do oslobađanja i nekažnjavanja počinitelja. Molimo, imajte na umu: Ako optuženik ne sjedi u pritvoru, može se slobodno kretati u zgradi suda. Ako se bojite susreta s njim, do davanja svoje izjave možete čekati u zaštićenoj sobi za svjedoke. Prije toga informirajte sud (telefonski broj naveden je na pozivu) i obratite se uredu za podršku svjedocima (vidi dio s adresama). U sudskoj dvorani načelno je prisutan optuženik. Tijekom Vašega saslušanja može ga se udaljiti pod određenim preduvjetima. Sudska glavna rasprava javna je (pod određenim preduvjetima javnost se međutim može djelomično isključiti). Mogu Vas pratiti osobe od povjerenja. Tijekom Vašega saslušanja osobe od

povjerenja moraju sjediti u području za gledatelje. Možete međutim također zatražiti da smiju sjediti uz Vas. Nakon izjava optuženika, svjedokinja/svjedoka i po potrebi vještaka prvostupanjsko/državno odvjetništvo još jednom obuhvaća izneseno i traži kaznu (završna riječ).

Ako Vas zastupa odvjetnik/odvjetnica, Vaš odvjetnik/Vaša odvjetnica može iznijeti Vaš pogled na stvari. Nakon toga imaju riječ branitelj/braniteljica te na kraju optuženik. Zatim sud donosi svoju odluku (presudu) tako da optuženika većinom osuđuje ili

- na novčanu kaznu ili
- na kaznu zatvora koja se također može izreći uvjetno i po mogućnosti
- biti povezana s uvjetom posjećivanja tečaja za počinitelje ili
- ga oslobađa jer prema mišljenju suda dokazi nisu dostatni za osudu.

Postupak se doduše može obustaviti još tijekom glavne rasprave – npr. uz isplatu u novcu. Svakodobno možete potražiti odvjetnika/odvjetnicu, savjetovati se i ovlastiti ga/je za zastupanje. To primjerice znači da odvjetnik/odvjetnica prije procesa smije pročitati sudske spise i tijekom rasprave postavljati pitanja svim sudionicima. Njega/nju morate u pravilu platiti sami. Postoje li mogućnosti preuzimanja troškova (pomoć pri troškovima procesa), može Vam reći odvjetnik/odvjetnica. Sud po potrebi dopušta privatnu tužbu tako da kao svjedokinja ili žrtva kaznenog djela imate dalekosežna prava u kaznenom procesu protiv svojega (bivšeg) partnera/supruga. Preko savjetovaništa za žene možete stupiti u kontakt s iskusnim odvjetnicama koje također na licu mjesta nude besplatno pravno savjetovanje (prije toga nazovite da dogovorite termin). Pritom se mogu razjasniti sva opća pitanja u svezi s procesom (davanje ovlaštenja odvjetnici/odvjetniku, pomoć pri troškovima procesa, tijek procesa, mogućnosti zaštite, nadoknada za bol u prilogu kaznenom postupku...).

Kazneno gonjenje – primjer

Građanskopravne mogućnosti zaštite.

Ako ste Vi (i Vaša djeca) postali žrtva kućnog nasilja ili uhođenja, možete pri sudu zatražiti određivanje zaštite ili dodjelu zajednički korištenog stana. Nadležan je obiteljski sud. Kod zakona o zaštiti od nasilja postoje za lokalne nadležnosti sljedeće mogućnosti izbora:

sud u čijem okrugu

- je bilo počinjeno djelo,
- se nalazi zajednički stan ili
- stanuje suprotna stranka u zahtjevu.

Kod dodjele stanja prema čl. 1361 b, 1568 a Građanskog zakonika odn. čl. 14, 17 LPartG lokalna nadležnost se može odn. ne može odabrati u sljedećem redoslijedu:

sud

- kod kojeg se vodi ili se vodio bračni predmet ili predmet iz životnog partnerstva,
- u čijem okrugu se nalazi zajednički stan supružnika odn. registriranih životnih partnera,
- u čijem okrugu stanuje pobijatelj zahtjeva,
- u čijem okrugu stanuje podnositelj zahtjeva,

U korist Vaše djece mogu se podnijeti istovjetni zahtjevi prema čl. 1666 i 1666 a Građanskog zakonika jer za njih zakon o zaštiti od nasilja nije primjenjiv. Djeca starosti od 14 godina i više mogu te zahtjeve podnijeti sama i ovlastiti odvjetnicu/odvjetnika. Uvijek mogu podnijeti zahtjeve za privremeni nalog neovisno o pokretanju glavnoga postupka. U žurnim slučajevima na takav se način otvara brzi i u pravilu troškovno povoljniji pravni put. Zahtjev se mora obrazložiti, a isto tako se moraju stvoriti uvjerljivi preduvjeti za nalog. Dokazivanje vjerodostojnosti obavlja se dopuštenim dokaznim sredstvima, a također i izjavom pod moralnom i materijalnom odgovornošću. Zakon zahtijeva takozvana prisutna dokazna sredstva kako bi odmah mogao uslijediti dokazni postupak. To znači da se kod podnošenja zahtjeva odn. usmene rasprave moraju jednako predočiti dokazna sredstva, posebice svjedoci!

Može se zatražiti da se Vaše saslušanje obavlja odvojeno od pobijatelja zahtjeva kako bi se izbjegao opasan susret s njime u svezi sa sudskom raspravom. To mora biti dobro utemeljeno.

Osim toga možete zatražiti:

- odštetu i nadoknadu za pretrpljenu bol (građanski sud)
- opće naloge za zaštitu svoje osobnosti prema čl. 823, 1004 Građanskog zakonika (BGB)
- skrbništvo (obiteljski sud)
- ukidanje prava na pristup (obiteljski sud).

U tom slučaju trebala/trebao bi Vas savjetovati/zastupati odvjetnica/odvjetnik s težištem na obiteljskom pravu. Ako raspoložete malim primanjima, može Vam se odobriti savjetodavna pomoć/pomoć pri troškovima postupka.

Budući da sudski postupci i odluke mogu trajati vrlo dugo, zaštitne naloge i druga građanskopravna prava trebalo bi provesti po hitnom postupku. Obrascе koji olakšavaju Vaše podnošenje zahtjeva dobit ćete kod savjetovališta za žene ili za preuzimanje pod www.big-koordinierung.de/Schutzantrag

Zaštitni nalozi

Sud može počinitelju prema čl. 1 zakona o zaštiti od nasilja (GewSchG) odn. čl. 1666 Građanskog zakonika u korist djece izreži zabrane mučenja, prijetnji, omalovažavanja i kontakta. Njemu se primjerice može zabraniti uspostava kontakta s Vama, približavanje Vašem radnome mjestu ili stanu, dječjem vrtiću ili školi Vaše djece. Policiju će se o nalogima informirati u skladu s čl. 1 GewSchG. Ako krši zaštitni nalog prema čl. 1 GewSchG, može ga se kazniti. (Iznova) možete nazvati policiju i podnijeti prijavu. Osim toga kod suda možete zatražiti da mu se odredi plaćanje globe. Iznimno je moguć i disciplinski pritvor.

Dodjela stana

Pri obiteljskom sudu možete zatražiti dodjelu zajednički korištenog stana u skladu s čl. 2 GewSchG. Opomena se može također izreći u korist Vaše djece prema čl. 1666 Građanskog zakonika. Ako ste udani ili živite u životnom partnerstvu, možete također zatražiti dodjelu bračnog stana prema čl. 1361 b Građanskog zakonika odn. stana prema čl. 14 Zakona o životnom partnerstvu na samostalno korištenje. Preduvjet za to je da želite živjeti odvojeno ili da već živite odvojeno i da je dodjela stana potrebna kako bi se izbjegla "nesrazmjerna strogoća". Istodobno s dodjelom stana Vama počinitelju se može zabraniti da otkáže stan ili da Vam oteža korištenje stana. Ako ste samostalni najamnik stana i živite u (izvanbračnom) trajnom životnom partnerstvu s počiniteljem, možete od obiteljskog suda zahtijevati napuštanje stana. Ako ste oboje potpisali ugovor o najmu, neka Vas odvjetnica/odvjetnik savjetuje može li se provesti isključivanje počinitelja iz ugovora o najmu. Sud Vam međutim u svakom slučaju može za određeno razdoblje omogućiti samostalno korištenje toga stana. Ta mogućnost postoji također ako je ugovor o najmu sklopio samo počinitelj. Dodatno uvijek postoji mogućnost postizanja zabrane pristupa, mučenja, prijetnje, omalovažavanja i kontakta (uključno s osobnim približavanjem) po hitnom postupku u skladu s čl. 1. GewSchG. Imajte na umu da rješenja suda prema GewSchG izdana bez usmene rasprave mora dostaviti sudski izvršitelj. Ako Vam se može odobriti pomoć pri troškovima postupka, preuzimanje troškova za prvu dostavu trebali biste zatražiti pri svojem zahtjevu za mjere prema GewSchG. O rješenjima se prema čl. 2 GewSchG informiraju policija i ured za mladež.

Skrbništvo

Djeca uvijek trpe štetu zbog doživljenog nasilja. Ako se odvajate zbog zlostavljanja Vašega supruga ili tražite sudske mjere za svoju zaštitu, možete u svrhu izbjegavanja daljnje ugroženosti dobrobiti djece kod nadležnog obiteljskog suda zatražiti privremeno pravo na određivanje boravka ili cjelokupnu roditeljsku skrb za svoju djecu. To se može dogoditi neovisno o pod-

nošenju zahtjeva za razvod. Po mogućnosti postoji i obveza suda na putu zaštite od opasnosti intervenirati u korist djece. Tako se primjerice prema čl. 1666, 1666 a Građanskog zakonika počinitelju može zabraniti korištenje stana, izreći zabrana kontakta, oduzeti pravo na određivanje boravka itd.

Pravo na pristup

Neovisno o uređenju skrbništva otac u pravilu zadržava pravo na posjećivanje djece. Ako za Vas i djecu postoji opasnost od daljnjeg zlostavljanja odn. ako su djeca pretrpjela štetu zbog doživljenih nasilnih djela, kod obiteljskog suda možete podnijeti zahtjev za privremeno ili neograničeno ukidanje odn. isključivanje prava na posjetu. Sud često kao kompromis uzima u obzir nalog o posjeti pod nadzorom, što znači da se posjete odvijaju u nazočnosti osobe od povjerenja odn. djelatnice/ djelatnika ureda za mladež ili drugih ustanova. Očuci (trenutačni/prijašnji supruzi ili partneri majke) također zadržavaju pravo na druženje s djetetom ako je dijete dulje vrijeme s njima živjelo u kućanstvu i to druženje služi za dobrobit djeteta. Ako je takav očuh bio nasilan prema djetetu i/ili Vama, možete također zatražiti isključenje odn. ukidanje druženja ili kao pomoć sudski nalog druženja pod nadzorom (pod pratnjom treće osobe).

Djed i bak te braća i sestre djeteta također imaju pravo na druženje s djetetom uz preduvjet da to druženje služi za dobrobit djeteta. Treba provjeriti kakav stav posebice djet i baka s očeve strane zauzimaju prema nasilnosti djetetova oca. Ako naime niječu opasnost za dobrobit djeteta koja proizlazi od nasilnog oca ili bagateliziraju njegovo nasilno djelo, to također mogu biti razlozi za isključivanje, ukidanje druženja ili druženje pod nadzorom kako bi se djete učinkovito zaštitilo.

Ako postignete sudsku zabranu zlostavljanja, prijetnji, omalovažavanja i kontakta (uključivo s osobnim približavanjem) sukladno zakonu o zaštiti od nasilja prema svoje nasilnom suprugu/partneru, savjetujte se možete li istodobno zatražiti ukidanje druženja počinitelja s Vašim djetetom. Provođenjem prava na druženje možda se ne može izbjeći da se počinitelj pri predaji djeteta ne približi i Vama ili da Vas pri dogovorima iznova ne omalazaava ili

Vam ne prijete. Ako već postoji sudski propis o druženju, trebali biste pri zahtjevu za zaštitni nalog sud upozoriti na to i istodobno zahtijevati promjenu postojećeg rješenja. **Točnije informacije možete dobiti u brošuri "Druženje pod nadzorom" BIG e.V.**

O postupku dodjele skrbnništva nad djetetom

Od 01.09.2009. stupio je na snagu zakon o postupku u obiteljskim predmetima i u predmetima dragovoljne sudbene vlasti (FamFG). Prema njemu vrijede sljedeća načela:

Načelo ubrzanja (čl. 155 FamFG):

Predmeti pravo na određivanje boravka, pravo na posjete i izručenje djeteta te ugrožavanje djetetove dobrobiti (čl. 1666, 1666 a Građanskog zakonika) moraju se prvenstveno ubrzano provesti prije svih ostalih obiteljskih predmete unutar pojedinačnog postupka. To znači da se najkasnije jedan mjesec nakon početka postupka mora odrediti sudsko ročište. Zahtjevima sudionika za odgodom može se samo izuzetno udovoljiti. Razlog za podnošenje zahtjeva za odgodom mora biti vjerodostojan!

Tome ročištu moraju osobno pristupiti sudionici u postupku (po potrebi sa svojom odvjetnicom/svojim odvjetnikom), ured za mladež i eventualno već određeni savjetnik u postupku, a dijete mlađe od 14 godina u pravilu ne. Za majke koje su pogođene nasiljem to ročište može zbog vremenske blizine nasilnog događaja predstavljati znatno osobno opterećenje, a zajedničko saslušanje značiti sigurnosni rizik. Odgovarajući zahtjevi za promjenu lokacije i odvojeno saslušanje moraju biti vrlo dobro obrazloženi i vjerodostojni. Pojasnite da ste pogođeni kućnim nasiljem. Na sudu ukažite na to da rješenje o posjeti može biti u suprotnosti s naredbama prema zakonu o zaštiti od nasilja. I poziv na zajednički razgovor u uredu za mladež s počiniteljem predstavlja za Vas opasnost po može biti u suprotnosti sa zaštitnom naredbom. Kod toga postupka treba saslušati ured za mladež, a na zahtjev mora sudjelovati u njemu. Pisano stajalište više nije potrebno.

Zauzimanje za saslušanje (čl. 156 FamFG):

U predmetima roditeljske skrbi, prava na određivanje boravka, prava na posjetu i izručenja djeteta sud

- se treba zauzeti za saslušanje
- treba ukazati na mogućnosti savjetovanja, posebice u svrhu razvoja sporazumnog koncepta za ostvarenje roditeljske skrbi/odgovornosti
- treba ukazati na mogućnosti posredovanja.

On može

- narediti savjetovanje
- sporazum prihvatiti kao poravnanje i sudski ga odobriti

Sud

- u slučaju nepostizanja sporazuma mora raspravljati o izdavanju privremene naredbe.

On kod naredbe savjetovanja ili oblikovanja stajališta pravo na posjetu treba urediti ili isključiti privremenom naredbom. U slučajevima kućnog nasilja zauzimanje za sporazum ne dolazi u obzir jer se sporazumi u pravilu ne poštuju. Zbog toga bi sud uzimajući u obzir obrazloženje zakona uputiti na čl. 156 FamFG.

Odšteta i nadoknada za pretrpljenu bol

Vaše pravo na odštetu sadrži nadoknadu imovinske štete kao što su npr. troškovi za liječničku obradu, financijski nedostaci pri gubitku zarade ili troškovi za zamjenu potrgane odjeće i uništenih predmeta. Pravo na nadoknadu za pretrpljenu bol usmjereno je na odštetu i poravnanje šteta kao što su ozljede, bolovi, ponižavanja.

Gdje se što nalazi?

Obiteljski sudovi:

Pankow/Weißensee

Nadležan za okruge:

Mitte (Mitte, Tiergarten, Wedding),
Pankow (Pankow, Weißensee, Prenzlauer Berg),
Reinickendorf
Kissingenstr. 5–6
13189 Berlin-Pankow
Tel.: 9 02 45-0
Centar za informacije i pravne zahtjeve
prizemlje, soba B 2

Schöneberg

Nadležan za okruge:

Steglitz-Zehlendorf i Schöneberg
Grunewaldstr. 66–67
10823 Berlin-Schöneberg
Tel.: 9 01 59-0
Centar za informacije i pravne zahtjeve soba 11

Tempelhof-Kreuzberg

Nadležan za sve ostale okruge:

Hallesches Ufer 62
10963 Berlin-Kreuzberg
Tel.: 9 01 75-0
Centar za informacije i pravne zahtjeve
u sobama F020 do F029

Centri za informacije i pravne zahtjeve sudova otvoreni su:

od ponedjeljka do srijede	8.30 do 15.00 sati
utorkom	8.30 do 18.00 sati
petkom	8.30 do 13.00 sati

Osim toga kod prvostupanjskog suda Tempelhof-Kreuzberg postoji subotom od 9 do 12 sati dežurna služba za obiteljske predmete i opće građanske predmete.

Prekršajni sud:

Tiergarten, tel.: 90 14-0

Ženske kuće:

- Ženske kuće su zaštićena, privremena mogućnost stanovanja za žene (i njihovu djecu) bilo koje nacionalnosti.
- Žensku kuću možete nazvati danju i noću.
- Adrese ženskih kuća anonimne su.
- Muškarci nemaju pristup u žensku kuću.
- Boravak u ženskoj kući besplatan je; sami skrbite za sebe i svoje dijete.
- U ženskoj kući opširno će Vas savjetovati i dati Vam podršku.
- Posljedica boravka u ženskoj kući nije automatski rastava i ne dolazi do prijave kod ureda za strance.

2. Autonomes Frauenhaus, tel.: 37 49 06 22

Hestia-Frauenhaus, tel.: 559 35 31

4. Autonomes Frauenhaus, tel.: 9161 18 36

Frauenhaus BORA, tel.: 986 43 32,
soba za invalide

Frauenhaus CARITAS, tel.: 851 10 18
prikladna za gluhe

Interkulturelles Frauenhaus, tel.: 80 10 80 50

Therapeutische Frauenwohngemeinschaft Bora,
tel.: 97 99 96 46

Centri za stručno savjetovanje i intervencije

nude za žene pogođene kućnim nasiljem telefonski i osobno

- socijalno i pravno savjetovanje
- informiraju o policijskim i pravnim mjerama

- posreduju pri ženskim kućama i stanovima za utočište
- daju podršku pri ophođenju s uredima i pri traženju stana
- nude pravno savjetovanje, skupne ponude, skrb za djecu i dr.

Savjetovanja su povjerljiva i besplatna, a nude ih djelatnice sa znanjem stranih jezika i jezika znakova te u slučaju potrebe s tumačima.

Frauenberatungsstelle Tara, tel.: 787 18 340

Savjetovanje također na engleskom, perzijskom i turskom jeziku

FRAUENRAUM, tel.: 448 45 28

Savjetovanje također na engleskom jeziku

Frauenberatung BORA, tel.: 927 47 07

Savjetovanje također na engleskom, francuskom, perzijskom, poljskom i ruskom jeziku

Frauentreffpunkt, tel.: 621 20 05

SMS: 0151-567 40 945

Savjetovanje također na engleskom, poljskom i španjolskom jeziku te s kompetencijom jezika znakova

Interkulturelle Beratungsstelle, tel.: 80 19 59 80

Savjetovanje također na armenskom, engleskom, francuskom, srpskohrvatskom, perzijskom, poljskom, ruskom, španjolskom i turskom jeziku. Pristup prilagođen invalidima

Stanovi za utočište

Frauenzimmer e. V., tel.: 787 50 15,

rikladna za invalidska kolica

Hestia e. V., tel.: 440 60 58

Zuff e. V., tel.: 694 60 67

Frauenort-Augusta, prikladno za gluhe
tel.: 28 59 89 77 i 46 60 02 17
telefaks 28 59 89 78 i 46 60 02 18
SMS: 0160-666 37 78

Interkulturelles Wohnprojekt, tel.: 80 10 80 10

Kod ovih centara možete besplatno dobiti ostale (pravne) informacije i podršku:

Specifične ponude savjetovanja i informiranja:

LARA, tel.: 216 88 88 (besplatna telefonska linija)
Krizni i savjetodavni centar za silovane i seksualno zlostavljane žene

Wildwasser e. V., tel.: 693 91 92
Ženska samopomoć i savjetovanje za žene koje su u djetinjstvu doživjele seksualno nasilje

FrauenNachtCafé – noćno sklonište u slučaju krize –
tel.: 61 62 09 70
Kreuzberg, Friesenstraße 6,
radno vrijeme: pet. do sub.: 20-2 sata,
sub. do ned.: 20-2 sata,
sri. do čet.: 20-2 sata

Netzwerk behinderter Frauen in Berlin e. V.,
tel.: 617 09 167/617 09 168

Ban Ying, tel.: 440 63 73/74
Kordinacijski ured i savjetovalište protiv trgovine ljudima

Al Nadi, tel.: 852 06 02
Sastajalište i savjetovanje za arapske žene

HINBUN, tel.: 336 66 62
Obrazovni i savjetodavni centar za Kurdkinje

In VIA, tel.: 86 42 48 50

Savjetovalište za žene iz srednje i istočne Europe

TIO, tel.: 612 20 50

Sastajalište i informacijsko mjesto za turske žene

EWA Frauenzentrum, tel.: 442 55 42

Pravne informacije i opće savjetovanje

Dežurne službe za zaštitu djece

Dostupne danju i noću

Kindernotdienst, tel.: 61 00 61

Jugendnotdienst, tel.: 61 00 62

Mädchennotdienst, tel.: 61 00 63

Preko pozivnih brojeva triju dežurnih službi 24 sata na dan dostupna je i berlinska besplatna telefonska linija za zaštitu djece.

Savjetovanje o zaštiti žrtvi i svjedoka:

Opferhilfe, tel.: 395 28 67

Savjetovalište za žrtve kaznenih djela

Skrb za svjedoke u prvostupanjskom sudu

Tiergarten i zemaljskom sudu Berlin,

soba B 020/21, Wilsnacker Str. 6, 10557 Berlin

tel.: 90 14-34 98/90 14-32 06

AHGATA – Hilfe für die Zeugin, tel.: 440 526 00

Pomoć za svjedokinju, ured za pripremu

i praćenje procesa.

www.ahgata.de

Weißer Ring, tel.: 833 70 60

Wildwasser e.V., tel.: 2 82 44 27

Savjetovalište za djevojke Berlin-Mitte

Praćenje svjedoka za djevojke koje su postale žrtve seksualnog nasilja i odlučile se na podnošenje prijave.

Tauwetter, utočište za muškarce koji su kao dječaci bili seksualno zlostavljani

tel.: 6 93 80 07, utor 17 do 18 sati i čet 17 do 19 sati

15,16,21,22,23,24,25,26,

Savjetovališta za počinitelje kućnog nasilja:

Beratung für Männer – gegen Gewalt

tel.: 785 98 25, mobitel: 0170/380 18 14

Berliner Zentrum für Gewaltprävention – BZfG e.V.

tel.: 23 45 79 02

Savjetovališta za lezbijke i homoseksualce:

Lesbenberatung

tel.: 217 27 53

Maneo

Savjetovanje za homoseksualce i biseksualce

tel.: 216 33 36

svakodnevno 17 do 19 sati

Centralno telefonsko prvo savjetovanje u Berlinu

BIG HOTLINE

030.611 03 00

Kod kućnog nasilja – Pomoć za žene i njihovu djecu.

dostupno je svakodnevno – također vikendom i blagdanima – od 9 do 24 sata. Po potrebi uključujemo prevoditeljice.

Djelatnice BIG Hotline savjetuju žene koje dožive kućno nasilje i ljude iz njihova okružja. Stručnjaci koji zbog svoje profesionalne djelatnosti imaju pitanja o kućnom nasilju također se mogu obratiti BIG Hotline. Djelatnice BIG Hotline nude npr. intervencije u slučaju krize, posreduju u sigurnosnom smještaju i u drugim oblicima podrške. Osim toga informiraju o policijskim i pravnim mogućnostima. Dodatna ponuda je mobilna intervencija: Ako telefonsko savjetovanje nije dostatno, jedna djelatnica može Vas savjetovati na licu mjesta.

BIG Hotline pretvara se u usku suradnju sa stručnim savjetovalištim a in intervencijskim centrima: Frauentreffpunkt, Frauenraum, Tara, Bora i Interkulturelle Initiative

**Kućno nasilje nije privatna stvar!
Potražite pomoć za sebe i svoju djecu!**

030.611 03 00